

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 11, LT-03610 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209, el. p. post@socmin.lt, <https://socmin.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr. (11.8E-53)SD -

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ ĮSTAIGŲ DARBUOTOJŲ DARBO APMOKĖJIMO IR KOMISIJŲ NARIŲ ATLYGIO UŽ DARBĄ ĮSTATYMO NR. XIII-198 1, 3, 5, 6, 7, 9, 12, 14 STRAIPSNIŲ IR 1, 2, 3, 4, 5 PRIEDŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija parengė ir teikia svarstyti Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 1, 3, 5, 6, 7, 9, 12, 14 straipsnių ir 1, 2, 3, 4, 5 priedų pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas). Įstatymo projektas parengtas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl 2022 metais taikomo minimaliojo darbo užmokesčio“ projektą, kuriame siūloma minimaliąją mėnesinę algą (toliau – MMA) nuo 2022 m. sausio 1 d. didinti iki 730 eurų. Taip pat atsižvelgiant į Nacionalinės kolektyvinės sutarties 2022 metams projektą, kuriame numatoma Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų bei valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinį dydį (toliau – BD) 2022 metams didinti iki 181 euro.

Pateikiame apibendrintą informaciją apie Įstatymo projektu sprendžiamą problemą, siūlomas jos sprendimo priemones, priemonių kaštus ir naudą visuomenei:

I. Sprendžiama problema	Įstatymo projekto tikslas – padidinti Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo (toliau – Įstatymas) 1, 2, 3 ir 4 prieduose numatytus minimalius pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus, siekiant sudaryti sąlygas mokėti teisingą darbo užmokestį, neleidžiantį atsirasti nepagrįstai minimalių ir maksimalių pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų sanklotai („persidengimui“), ir siekiant, kad nustačius 730 eurų MMA ir 181 eurų BD, minimalūs kvalifikuotų darbuotojų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai būtų didesni už nekvalifikuotų darbuotojų darbo užmokestį (MMA, vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbo kodekso 141 straipsnio 2 dalies nuostata, – mažiausias leidžiamas atlygis už nekvalifikuotą darbą), taip pat padidinti mokytojų, švietimo pagalbos specialistų, kitų pedagoginių darbuotojų, švietimo įstaigų vadovaujančių darbuotojų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus bei sumažinti disproporcijas tarp pedagoginių darbuotojų darbo laiko normų ir padidinti ankstyvojo ugdymo mokytojų netiesioginio darbo valandų skaičių, atitinkamai sumažinant tiesioginio darbo valandų skaičių, kad ankstyvojo ugdymo mokytojai turėtų daugiau laiko pasirengti veikloms.
II. Siūlomos priemonės	Įstatymo projekte siūloma didinti Įstatymo 1, 2, 3 ir 4 prieduose numatytus minimalius pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus, kad nuo 2022 m. sausio 1 d., nustačius MMA ir BD, kvalifikuotų darbuotojų minimalūs pareiginės algos pastoviosios dalies dydžiai būtų didesni už nekvalifikuotų darbuotojų darbo užmokestį. Tik tiems darbuotojams, kurių pareigybė yra D lygio, pareiginės algos pastovioji dalis nustatoma MMA dydžio. Taip pat

	<p>siūloma didinti B lygio administracijos padalinių vedėjų maksimalius pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus 0,1 koeficientiniu dydžiu ir C lygio darbuotojų maksimalius pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus 0,3 koeficientiniu dydžiu, kad taikant Įstatymo 7 straipsnio 7 dalies nuostatas dėl socialinių paslaugų srities darbuotojų minimalių pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų didinimo, jie neviršytų šiuo metu Įstatyme numatytų maksimalių koeficientų.</p> <p>Įstatymo projekte siūloma keisti Įstatymo 5 priedą, reglamentuojantį mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų ir švietimo įstaigų vadovaujančių darbuotojų darbo apmokėjimo sąlygas, siekiant įgyvendinti šias nuostatas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) pasiekti, kad vidutinis mokytojų darbo užmokestis 2024 m. sudarytų 130 procentų šalies vidutinio darbo užmokesčio (Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“ (toliau – Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo planas) 1.3.3 papunktyje nurodytas veiksmas, Lietuvos švietimo ir mokslo šakos kolektyvinės sutarties (toliau – Kolektyvinė sutartis) 8.9 papunktis); 2) kitų pedagoginių darbuotojų darbo užmokestį didinti ne mažesniais tempais nei mokytojų darbo užmokestį (Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano 1.3.3 papunktyje nurodytas veiksmas, Kolektyvinės sutarties 8.5 papunktis); 3) gerinti mokyklų vadovų darbo apmokėjimo sąlygas, siekiant, kad mažiausias mokyklos vadovo pareiginės algos koeficientas 2024 m. būtų 40 proc. didesnis už didžiausią mokytojo koeficientą. Mokyklų vadovų pavaduotojų ir ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus didinti tais pačiais tempais, kaip vidutiniškai didinami mokyklų vadovų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai (Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano 1.3.10 papunktyje nurodytas veiksmas, Kolektyvinės sutarties 8.11 papunktis); 4) peržiūrėti pedagoginių darbuotojų darbo laiko normas (jei jos nesiekia 36 valandų, didinti proporcingai pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų didinimui); 5) didinti mokytojų, dirbančių pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, nekontaktinių valandų skaičių pareigybėje nuo 3 iki 6 val., 2022–2024 metais kasmet pridėdant po 1 nekontaktinę valandą (Kolektyvinės sutarties 8.4 papunktis). <p>Įstatymo projekte taip pat siūloma: patikslinti, kad pareiginės algos pastoviosios ir kintamosios dalies koeficientus, metines užduotis, siektinus rezultatus ir jų vertinimo rodiklius darbuotojui nustato bei motyvuotą sprendimą pritarti arba nepritarti biudžetinės įstaigos darbuotojo tiesioginio vadovo (ar įgalioto asmens, jei šis vertina biudžetinės įstaigos vadovą) siūlymams dėl Įstatymo 14 straipsnio 9 ir 10 dalyse numatytų nuostatų įgyvendinimo gali į pareigas priimančias asmuo (vietoj biudžetinės įstaigos vadovo ar jo įgalioto asmens arba savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos); atsižvelgiant į tai, kad su darbuotojais galima tiesiogiai konsultuotis ir juos informuoti (tam nereikia darbo tarybos ar profesinės sąjungos), Įstatymo projekte siūloma numatyti nuostatą, kad nesant darbuotojų atstovų, darbuotojai apie nustatomą ar keičiamą darbo apmokėjimo sistemą turi būti informuojami</p>
--	--

	<p>tiesiogiai arba visuotiniame darbdavio darbuotojų susirinkime; atsisakyti nuostatos, kad bazinis dydis tvirtinamas iki Seimo pavasario sesijos pabaigos, nes praktikoje ši nuostata neįgyvendinama (neveikia); numatyti galimybę administracijos padalinių vadovų pareigybių pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus didinti iki 20 procentų, jeigu administracijos padalinio vadovo vadovaujamo administracijos padalinio pareigybių skaičius yra šimtas ir daugiau; taip pat numatyti, kad pareiginės algos kintamoji dalis išliktų perkėlus biudžetinės įstaigos darbuotoją į kitą biudžetinę įstaigą darbdavio reorganizavimo atveju bei pakeisti Įstatymo 14 straipsnį, reglamentuojantį kasmetinį veiklos vertinimą: nustatyti vėlesnę biudžetinių įstaigų vadovų ir darbuotojų veiklos vertinimo datą – einamųjų metų kovo 1 d. vietoj buvusios sausio 31 d., siekiant, kad vadovų ir darbuotojų kasmetinio veiklos vertinimo metu būtų galima įvertinti vadovo ir darbuotojo indėlį vykdant kitas pareigybes aprašyme nustatytas funkcijas, atsižvelgiant į biudžetinės įstaigos metines veiklos ataskaitas ir metinius ir (ar) strateginius veiklos planus; konkretizuoti datą iki kada priimtam biudžetinės įstaigos darbuotojui nustatomos metinės veiklos užduotys, siektini rezultatai ir jų vertinimo rodikliai; numatyti galimybę biudžetinės įstaigos darbuotojui kaip ir biudžetinės įstaigos vadovui prireikus nustatytas metines užduotis, siektinus rezultatus ir jų vertinimo rodiklius einamaisiais metais pakeisti arba papildyti; siekiant, kad darbuotojams kintamoji dalis būtų mokama nepertraukiamai, išbraukti Įstatyme numatytą 2 mėnesių terminą tiesioginio vadovo siūlymui įgyvendinti bei patikslinti, kad į pareigas priimančio asmens sprendimas pritarti arba nepritarti biudžetinės įstaigos darbuotojo tiesioginio vadovo (ar įgalioto asmens, jei šis vertino biudžetinės įstaigos vadovą) siūlymams dėl Įstatymo 14 straipsnio 9 ir 10 dalyse numatytų nuostatų įgyvendinimo galioja iki kito biudžetinės įstaigos darbuotojų kasmetinio veiklos vertinimo metu priimto sprendimo pritarti arba nepritarti biudžetinės įstaigos darbuotojo tiesioginio vadovo (ar įgalioto asmens, jei šis vertino biudžetinės įstaigos vadovą) siūlymui įsigaliojimo dienos (vietoje nevisiškai aiškios nuostatos „...iki kito biudžetinės įstaigos darbuotojų (vadovo) kasmetinio veiklos vertinimo“).</p>
III. Priemonių kaštai	<p>Įstatymo 1, 2, 3, ir 4 prieduose numatytiems pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų dydžiams padidinti 2022 metais reikėtų apie 26 mln. eurų valstybės biudžeto lėšų.</p> <p>Įstatymo 5 priedo pakeitimams įgyvendinti Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekte numatyta 130 mln. eurų.</p>
IV. Nauda visuomenei	<p>Biudžetinėse įstaigose darbuotojų, išskyrus pedagoginius darbuotojus, kurie gauna minimalius koeficientus dirba apie 25 tūkstančius. 2022 metais šių darbuotojų pareiginės algos pastovioji dalis, įvertinus ir tai, kad BD didėja iki 181 euro, padidėtų A, B ir C lygio darbuotojams nuo 107 iki 112 eurų, administracijos padalinių vadovams ir jų pavaduotojams – nuo 109 iki 116 eurų, įstaigų vadovams ir jų pavaduotojams – nuo 205 iki 210 eurų.</p> <p>Mokytojų, švietimo pagalbos specialistų, kitų pedagoginių darbuotojų pareiginė alga (kartu su bazinio dydžio padidiniu) padidės vidutiniškai 10 procentų (nuo 124 iki 173 eurų), taip pat bus skiriama lėšų apmokėti papildomai dėl padidėjusio darbo krūvio, derinant kontaktinį ir nuotolinį ugdymą; švietimo įstaigų vadovaujančių darbuotojų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai padidės 17,1 procento (nuo 374 iki 444 eurų); bus sumažintos disproporcijos tarp pedagoginių darbuotojų darbo</p>

	<p>laiko normų; ankstyvojo ugdymo mokytojai turės daugiau laiko pasirengti veikloms.</p> <p>Padidinus MMA bei pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus, padidės mažiausiai uždirbančių nekvalifikuotų ir kvalifikuotų darbuotojų, specialistų, administracijos padalinių vadovų bei jų pavaduotojų, įstaigų vadovų ir jų pavaduotojų, mokytojų, švietimo pagalbos specialistų, kitų pedagoginių darbuotojų, švietimo įstaigų vadovaujančių darbuotojų darbo užmokestis, o kartu padidės ir jų perkamoji galia.</p>
--	---

Konkrečios Įstatymo projekte nustatytos teisinio reguliavimo priemonės apibūdinamos ir jas pagrindžiantys argumentai nurodyti kartu su Įstatymo projektu teikiamame Įstatymo projekto aiškinamajame rašte.

Įstatymo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

Įstatymo projektas yra Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto lydimasis teisės aktas.

Įstatymo projektas buvo teiktas išvadoms gauti Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijai, Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai, Lietuvos savivaldybių asociacijai. Dėl pateiktų pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies, teikiama derinimo pažyma.

Įstatymo projektą parengė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės skyriaus patarėja Agnė Nakčerienė (tel. 8 706 64290, el. p. agne.nakceriene@socmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Įstatymo projektas, 17 lapų.
2. Įstatymo projekto lyginamasis variantas, 19 lapų.
3. Aiškinamasis raštas, 7 lapai.
4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo dėl Įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui projektas, 1 lapas.
5. Suinteresuotų institucijų kopijos, 7 lapai.
6. Derinimo pažyma, 2 lapai.

Ministrė

Monika Navickienė